

TULAFONO MO LE VAILA'AU O'ONA APA MA LE KOPA

Vaila'au O'ona Apa ma Vai Inu

O le Komiti Fa'afaoe o le Suavai po'o le Board of Water Supply (BWS) e mana'omia le su'esu'e faifaipea o vai mai paipa a aiga i le motu lautele po'o i ai vaila'au o'ona o le apa ma kopa e tusa ai ma le tulafono apa/kopa a le Ofisa Puipuia o Si'osi'omaga i Amerika po o le U. S. Environmental Protection Agency's (EPA).

E ui lava e sili ona lelei taunu'uga o su'ega ma ua fa'aalia pea o le vaila'au o'ona o le apa ma le kopa e leai se faafitauli i vai inu a aiga i Oahu, na toe teuteu e le EPA tulafono fa'atonutonu i le 2021 e puipuia atili ai tagata fa'atau mai a'afiaga o le vaila'au o'ona o le apa ma le kopa.

Punavai o le Vaila'au O'ona Apa i Vai Inu

E mafai ona sao mai le vaila'au o'ona o le apa i vai inu pe a pala alavai po o paipa o fa'aaogaina o lo'o i ai le vaila'au o'ona o le apa. E le gata i lea, afa'i o suavai i totonusi o paipa o lo'o i ai le vaila'au o'ona o le apa ma e lē o fa'aaogaina mo ni nai itula pe sili atu, e ono liusuavaia le vaila'au o'ona ma soloia i vai inu. Mo nisi fa'amatalaga e uiga i le vaila'au o'ona o le apa i vai inu ua tuuina atu e le Environmental Protection Agency (EPA), [kiliki mai iinei](#).

O le vaila'au o'ona o le apa i vai inu o le tasi lea o puna o le apa. O isi fa'apogai o aafiaga mai le vaila'au o'ona o le apa e aofia ai vali, simā, kalesini, ma'a fafaga, ma mea teuteu. Mo nisi faamatalaga, [kiliki mai iinei](#).

A'afiaga o le Soifua Maloloina mai le Vaila'au O'ona o le Apa

E tusa ai ma le EPA, o aafiaga mai le vaila'au o'ona o le apa i vai inu e mafai ona afaina ai le soifua maloloina i tagata uma. O pepe ma tamaiti e mafai ona fa'aitiitia lo latou IQ ma fa'aitiitia le taimi e ua'i atu ai. O aafiaga i le vaila'au o'ona o le apa e mafai ona mafua mai ai fa'afitauli fou i a'oa'oga ma amioga pe fa'ateteleina fa'afitauli o a'oa'oga ma amioga o lo'o iai nei. O fanau a tinā ua aafia i le vaila'au o'ona o le apa a'o le'i ma'itaga po'o le taimi a o ma'itaga e mafai ona fa'atupula'ia lamata'iga o lo latou soifua maloloina ona o nei aafiaga. O tagata matutua e mafai ona fa'atupula'ia aafiaga o fa'amai o le fatu, toto maualuga, ma fatuga'o po'o isi fa'afitauli o le tino.

Mo nisi fa'amatalaga i aafiaga o le soifua maloloina mai le vaila'au o'ona o le apa, [kiliki mai iinei](#).

Fa'amaumauga o le Vailaau O'ona o le Apa i Laina Tautua

E tusa ai ma Tulafono Fa'afouina o Vailaau O'ona o le Apa ma Kopa i le 2001 ua atia'e e le BWS fa'amaumauga o laina tautua ma meafaitino e aofia ai fa'amtalaga mo laina tautua atoa e feso'ota'i mai a matou alavai i maota ma fale. O nei fa'amaumauga o lo'o fa'ailoa mai ai pe o nei mea e iai le vaila'au o'ona o le apa, pe lē iai le vailaau, pe o u'amea e mana'omia le sui, po'o se tulaga e lē o mautinoa le i ai o le vaila'au.

Mo le a'oa'o atili e uiga i meafaitino i laina tautua a le BWS o loo tautuaina lou fale po'o le pisinisi, [kiliki mai iinei](#).

Su'ega mo le Vaila'au O'ona o le Apa ma le Kopa

I le fa'aaogaina o fa'ai'uga o fa'amaumauga mai laina tautua o nisi nofoaga ma fale faipisinisi ua filifilia mo su'ega o vai paipa po'o iai le vaila'au o'ona o le apa ma le kopa. O fa'ai'uga o na su'ega e maua i le kilikiina maia o le laina so'oga o lo'o i lalo.

Kiliki mai iinei [\[2\]](#) mo fa'ai'uga o su'ega mo le vaila'au o'ona o le apa ma le kopa.

Fa'afefea ona E Fa'aitiitia le Vaila'au O'ona o le Apa i Vai Inu

O fa'ai'uga o lo matou su'esu'ega o vai paipa o lo'o fa'ailoa mai ai e sefe le vai inu i le taumafa. Ae peita'i, afai o lo'o iai popolega e uiga i le vaila'au o'ona o le apa i lau vai inu, e i ai la'asaga e mafai ona e faia e fa'aitiitia ai le lamatiaga.

O le vaila'au o'ona o le apa e mafai ona mafua ai fa'afitauli ogaoga i le soifua maloloina, ae maise lava i tinā ma'itaga ma tamaiti laiti. O le vaila'au o'ona o le apa i totonu o vai inu e sao mai i meafaitino ma vaega e feso'ota'i ma laina tautua ma paipa o le fale. O le BWS e nafa ma le tu'uina atu o vai inu sili ona lelei ma aveese paipa o i ai le vaila'au o'ona o le apa, ae e lē mafai ona pulea le tele o mea e fa'aaogaina i paipa i totonu o lou fale. E iai fo'i lau tiutetauave i le fa'ailoaina ma le aveese o meafaitino o iai le vaila'au o'ona o le apa i totonu o paipa o lou fale ma faia ni la'asaga e fa'aitiitia ai le lamatiaga i lou aiga.

- **Fa'aalu vai paipa ma fa'atafe le vai.** A'o le'i inuina le vai paipa, fa'aalu le vai paipa mo ni nai minute e ala i le fa'aalu o le vai paipa, ta'ele, fai tagamea pe fufulu ipu.
- **Fa'aaoga le vai malūlū.** Fa'aaoga na o vai malūlū e inu ai, kuka ma pe a fai susu a pepe. O le vai vevela e ono fa'atupuina ai le fa'atetele o le vaila'au o'ona o le apa i paipa ma o lea e lē tatau ona fa'aaogaina i kuka po'o susu a pepe. O le fa'apunaina o le vai e lē fa'aitiitia pe aveesea ai le vaila'au o'ona o le apa mai vai inu.
- **Fa'aaoga se fa'amamā.** E mafai fo'i ona e fa'aaogaina se fa'amamā ua fa'amaonia e se A'oga Tulaga Maualuga ale Malo Amerika po'o le American National Standards Institute e fa'aitiitia ai le vaila'au i vai inui.
- **Su'e lau vai.** Afai o lo'o iai se popolega e uiga i le iai o le vaila'au o'ona o le apa i lau vai inu ma ua e mana'o e su'e lau vai, fa'afeso'ota'i mai le BWS. O fa'amatalaga e uiga i le vaila'au o'ona o le apa i vai inu, metotia o su'ega, ma la'asaga e mafai ona e faia e fa'aitiitia ai aafiaga mai le vaila'au o lo'o maua i le <http://www.epa.gov/safewater/lead> [\[2\]](#).
- **Iloa fa'ailoga fa'amaonia e leai se vaila'au o'ona o le apa i vai inu ma mea fa'apaipa.** E i ai le eseesege o le maualalo le iai o le vaila'au o'ona o le apa ma le aunoa ma le vaila'au o'ona o le apa. O le Tulafono o le Suavai Saogalemu po'o le Safe Drinking Water Act na fa'aitiitia ai le aofa'i o mea e maua mai ai le vaila'au o'ona o le apa ua fa'atagaina mai le 8% i le .025% i paipa, mea fa'apipi'i paipa, mea fa'aaoga mo paipa, ma meafaitino ma le 0.2% i meafaigaluega e ta'ua o le solder ma le flux. Mo isi fa'amatalaga mai le EPA, [kiliki mai iinei](#) [\[2\]](#).

Afai o lo'o iai se popolega i le ono aafia o lau tama i le vaila'au o'ona o le apa, e mafai ona su'e le toto o lau tama po'o iai le vaila'au. Fa'afeso'ota'i lau foma'i tausi soifua maloloina po'o le Matagaluega o le Soifua Maloloina i Hawai'i mo nisi fa'amatalaga.

Mo nisi fa'amatalaga, vala'au mai ile [\(808\) 748-5041](#) pe lafo mai se imeli ile contactus@hbws.org. Mo nisi fa'amatalaga i le fa'aitiitia o aafiaga mai le vaila'au o'ona o le apa i lou maota/fale ma a'afiaga o le soifua maloloina mai le vaila'au o'ona o le apa, asiiasi ile upega tafa'ilagi a le EPA <http://www.epa.gov/lead> [\[2\]](#) pe fa'afeso'ota'i lau foma'i tausi soifua maloloina.

Mo Nisi Fa'amatalaga

- [EPA: Lead and Copper Rule](#) [\[2\]](#)
- [EPA: Learn about Lead](#) [\[2\]](#)
- [EPA: Infographic: Lead in Drinking Water](#) [\[2\]](#)

- EPA: Fa'amatalaga Autu e uiga i le Vaila'au O'ona o le Apa i Vai Inu [☒](#)
- EPA: Fa'amatalaga Fa'afeso'ota'i mo Polokalama ma Fa'amaoniaga o Fale Su'esu'e mo Vai Inu [☒](#)
- CDC: Vaila'au O'ona o le Apa i Vai Inu [☒](#)

Fa'afouina: 05/25/2023